

Takk for samarbeidet fra avtroppende redaktør

Birgitte Kjos Fonn
Professor i journalistikk, Oslo Met
Redaktør *Mediehistorisk Tidsskrift*
birgitte@oslomet.no
orcid.org/0000-0002-4337-7663

Dette er mitt siste nummer som redaktør av *Mediehistorisk Tidsskrift*. Jeg har hatt denne posisjonen siden høsten 2016 – altså i seks år – og må dermed sies å sitte fullstendig på overtid. Da styret i Norsk Mediehistorisk Forening i 2020 ba styremedlem Rolf Werenskjøld og meg om å ta ansvar for denne store utgaven om nordisk utenriksjournalistikk, inkludert det nordisk-baltiske seminaret i 2021 med samme tittel, var det imidlertid litt for fristende å si ja.

Det nordiske samarbeidet om mediehistorie er relativt nytt, i alle fall i institusjonalisert form. Det sprang naturligvis ut av de særdeles viktige biannuale NordMedia-konferansene, og høsten 2018 ble så NOMEH (Nordic Media History Association), etablert i Helsinki. NOMEH, som Norsk Mediehistorisk Forening er medlem av – og representert i styret til – har bidratt til å knytte nye bånd og oppdage nye sammenhenger innenfor vårt fellesnordiske mediehistoriske interessefelt. Det var derfor naturlig, da dette nummeret skulle planlegges, å legge vekt på journalistikkens og offentlighetens vesen og betingelser i disse små landene som lenge har befunnet seg i et geopolitisk så skjørt område.

Journalistikk og offentlighet

Tittelen på nummeret handler om journalistikk, men når jeg bruker begrepene «journalistikk og offentlighet» er det fordi vi i praksis selvsagt aldri kommer utenom de sidene ved offentligheten som journalistikken omgir seg med – fra reklame via informasjon og propaganda fra myndigheter og andre aktører, til

bokmediet og forskningspublikasjoner. Alt dette er aspekter ved offentligheten som er berørt i denne utgaven. Det er videre i tråd med den utviklingen tidsskriftet har hatt de siste årene. I 2016 skiftet tidsskriftet navn fra *Pressehistorisk Tidsskrift* til *Mediehistorisk Tidsskrift*, som en understrekning av at begrepet «presse» var blitt for smalt. Det kunne forveksles med det skriftlige avismediet, men etermedier og internett hadde allerede eksistert lenge nok til å ha fått en historie. I tillegg var det viktig å fange opp andre former for offentlighet, også fra den prejournalistiske æraen – så vel som fra det offentlige rom utenfor journalistikkens domene i vår tid.

I løpet av de seks årene jeg har vært redaktør har vi derfor hatt artikler om alt fra Ludvig Holbergs retorikk til fotografiet i den moderne offentligheten, men samtidig ivaretatt de mer «klassiske» temaene – som debatten om når partipressen egentlig ble oppløst, redaksjonelle strategier i Schibsted, og klima- og miljøjournalistikk i et historisk perspektiv. Vi har hatt temanumre om den russiske revolusjon i mediene og om politisk journalistikk, vi har hatt artikler om TV-aksjonen, om deskens historie og om mediedekningen av homofile, og biografiske artikler og medieminner. Og ikke minst har vi løftet den korte, men viktige digitale historien, både når det gjelder journalistikk og andre former for offentlighet, men ikke slik at det har gått på bekostning av annen tematikk. Vi befinner oss i dag i en situasjon i medievitenskapen der kunnskap om de 2–300 første årene (for ikke å si 500 første, hvis vi tar med bokmediet, og det skal vi) med massemedier får forsvinnende liten oppmerksomhet sammenlignet med en enorm mengde forskning på det som skjer akkurat nå. Noe av det blir stående, mens noe er like forglemmelig som øyeblikket. Når *Mediehistorisk Tidsskrift* har innlemmet det digitale aspektet, har perspektivet vært grunnleggende historiefaglig

og mer konsentrert om forklaringskraften i de noe lengre linjene.

Takk, og lykke til videre!

Det har vært svært inspirerende å være med på dette arbeidet i seks år. Men et tidsskrift blir aldri til av pur inspirasjon – det trengs noen som skriver. Jeg vil derfor med dette rette en stor takk til alle som har bidratt med artikler, essays, bokomtaler, medieminner og annet i min redaktørtid. En stor takk også til alle fagfeller som grundig og omhyggelig har finstudert og endevendt innsendt stoff, og bidratt til det høye nivået tidsskriftet holder. Innsatsen til gjesteredaktørene i to temanumre må også fremheves. Videre, tusen takk for samarbeidet til designer Endre Barstad og språkvasker Hegelin Waldal, tidsskriftets uunnværlige bakkemannskap. Endre Barstad har dessuten æren for tidsskriftets visuelle profil, som vi jevnlig får mye ros for.

En stor takk også til leserne, som er med på å holde interessen for mediehistorisk stoff levende, både som akademisk felt og som generell allmenninteresse. Ikke sjelden viser det seg, dessuten, at enkeltlesere også har en mulig artikkel i ermet.

Jeg avslutter med å takke min medredaktør i denne utgaven, Rolf Werenskjold, for utmerket samarbeid. Samtidig ønsker jeg den nye redaktøren av *Mediehistorisk Tidsskrift* – som per dato ikke er ansatt ennå – lykke til!

Oslo, 9. september 2022

Birgitte Kjos Fonn